

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 3 CZERWCA 1937.

L — Nr. 63

Sejm jednak uchwała, choć pewno nie bardzo chętnie.

Sejm domagał się zwoływania go częściej na posiedzenia niż było dotąd — kiedy po jednorazowej sesji dawał rządowi pełnomocnictwa. Tym razem rząd tych pełnomocnictw wcale się nie domagał — może dla tego, iż obawiał się, że ich nie otrzyma, ale za to zwołał Sejm na nadzwyczajną sesję. Choć posłowie tego chcieli, zdaje się jednak, że bardzo szczęśliwi z takiego obrotu rzeczy nie są — bo rząd przedstawił im do uchwalenia takie sprawy, które bynajmniej popularne w społeczeństwie nie są — a więc sprawę zmiany ustawy akademickiej, sprawę przedłużenia rządów komisarycznych p. Starzyńskiego we Warszawie, sprawę nowych podatków itd. Takich rzeczy, niemile widzianych w społeczeństwie, woleliby panowie posłowie nie uchwalać, ale co mają począć? A nużby ich posłano do domu, a Sejm rozwiązano w razie nieuchwalenia? To też przedłużenie rządów komisarycznych p. Starzyńskiego komisja sejmowa już uchwaliła 12 głosami przeciw 8. A co do nowych podatków komisja urządziła się tak, że nie uchwaliła ich wprawdzie od razu, ale wprawdzie zaprosiła p. wicepremiera Kwiatkowskiego dla wysłuchania jego opinii. Jednak bądźmy pewni, że Sejm i ten podatek uchwali.

Doskonale charakteryzuje stan rzeczy poniższy wierszyk, zamieszczony ostatnio w „Gońcu Warszawskim“:

SESJA

(Wierszyk monotony)

Znów się zjechali:

Obradowali.

I przemawiali
i gardłowali.Dyskutowali
i rozważali.I „wyświetlali“
i „wyjaśniali“.I „podkreślali“
i „zaznaczali“.„Nawoływali“
i „wskazywali“.„Deklarowali“
i „oświadczyli“.I „ostrzegali“
i „przestrzegali“.„W obronę brali“
„Na straży stali“.Gromy rzucali,
Deklamowali...Lecz uchwalali
to..., co kazali...

Zmiany w administracji państwowej na Pomorzu.

Przeniesienie starosty Muchniewskiego.

Z dn. 1 czerwca minister spraw wewnętrznych przeprowadził następujące zmiany na stanowiskach wyższych w administracji Pomorza. Starosta Muchniewski z Tczewa przeniesiony został na stanowisko naczelnika wydziału w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie.

Do Tczewa na miejsce starosty Muchniewskiego przychodzi starosta chełmiński, Bronisław Biały.

W Chełmie starostą mianowany został Zygmunt Guzewski, b. adjutant Pana Prezydenta.

Dr. Aleksander Banaś, naczelnik wydziału w Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim, przeniesiony na równorzędne stanowisko do Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu.

Na jego miejsce przychodzi Seweryn Ciechalewski, naczelnik wydziału w Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie.

Roman Walewski, kierownik oddziału w Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim, przeniesiony na równorzędne stanowisko do Urzędu Wojewódzkiego Poleskiego w Brześciu n. Bugiem.

Na miejsce Walewskiego przychodzi Tadeusz Banko, referendarz Komisariatu Rządu w Warszawie.

Groźne zaostrenie sprawy hiszpańskiej

Lotnicy hiszpańscy zbombardowali pancernik „Deutschland“

25 marynarzy niemieckich jest zabitych, 83 rannych.

Paryż. W niedzielę wydarzył się w Hiszpanii fakt, który może mieć dla pokoju światowego groźne następstwa.

Otóż lotnicy bolszewickiej Hiszpanii zaatakowali niem. pancernik „Deutschland“ tak gwałtownie i tak skutecznie, że spośród załogi zabitych zostało 25 ludzi, a ciężko rannych 64 lżej rannych.

Hitler i Goering odlecieli do Berlina.

Berlin. W Niemczech wiadomość o zbombardowaniu pancernika „Deutschland“ przez samoloty bolszewików hiszpańskich wywarła piorunujące wrażenie. Wybitniejsi członkowie rządu znajdowali się wczoraj poza Berlinem.

Hitler bawił w Monachium. Powiadomiony o zbombardowaniu „Deutschland“ kanclerz Hitler odbył natychmiast rozmowę z przebywającymi również w Monachium ministrem spraw zagr. Neurathem oraz głównodowodzącym floty niemieckiej, admirałem Raederem, po czym wsiadł w samolot i odleciał do Berlina.

Goering, który bawił w Weimarze, na wiadomość o zbombardowaniu „Deutschlandu“ odleciał również specjalnym samolotem do Berlina.

O godz. 18.30 odbyła się w Reichskanzlei poufna konferencja, w której uczestniczyli: Hitler, Goering, Neurath, Raeder i min. wojny Blomberg. Wyniki konferencji trzymane są w tajemnicy.

W odwecie zbombardowano port Almeria

Armaty okrętów niemieckich zrujnowały Almerię.

Berlin. Urzędowo donoszą: W odwecie za zniszczenia czerwonych samolotów hiszpańskich na

stojący na kotwicy w porcie Palma pancernik niemiecki „Deutschland“ zbombardowały w poniedziałek rano niemieckie morskie siły wojenne ufortyfikowany port Almerię.

Po zniszczeniu urządzeń portowych i po zmuszeniu baterji czerwonych do milczenia ostrzeliwanie przerwano i zakończono.

Równocześnie urzędowo podano do wiadomości, że szereg jednostek floty niemieckiej, stacjonujących na Morzu Północnym na wybrzeżach niemieckich, wysłano do pomocy statkom niemieckim.

Obecnie znajdują się na wodach hiszpańskich dwa pancerniki niemieckie „Deutschland“ i „Admiral Scheer“ oraz cztery torpedowce niemieckie.

Storpedowanie okrętu w Barcelonie przez nieznaną łódź podwodną.

London. Z Barcelony donoszą, że łódź podwodna nieznanego pochodzenia zjawiła się przed wejściem do portu w dniu wczorajszym, t. j. w niedzielę i wyrzuciła szereg torped przeciw okrętom, stojącym w porcie lub przychodzącym w tym czasie do portu.

Jedna z torped trafiła w statek pasażerski „Ciudad de Barcelona“, kursujący między Barceloną a Marsylią, który zatonął. Liczba ofiar jest b. duża, albowiem okręt przepełniony był pasażerami, wracającymi do Marsylii.

Jak z innych źródeł donoszą, z 300 pasażerów zdołano uratować tylko 60.

Wedle pogłosek, okręt ten miał być storpedowany przez włoską łódź podwodną.

Działła pancerników niemieckich wyrządziły wielkie szkody.

Zbombardowanie portu Almeria wyrządziło wielkie szkody. 49 domów legło w gruzach, 36 jest zabitych, 65 rannych i 100 osób zaginionych.

Tak wygląda w raju bolszewickim równość dla wszystkich.

Głód dla robotników, luksus dla dygnitarzy.

Moskwa. „Za Industrializację“ donosi o wyśtafowanym życiu dyrektorów zakładów przemysłowych w Sovietach kosztem funduszów, przeznaczonych dla robotników.

Okazuje się, że gdy robotnicy głodują, dygnitarze sprowadzają sobie meble za 400 tys. rubli i budują sobie luksusowe pałace od 2—4 mil. rubli. I taka to równość w państwie bolszewickim.

80-lecie urodzin Ojca św. Piusa XI.

Dnia 31 maja br. Ojciec św. Pius XI. obchodził 80-tą rocznicę swych urodzin. W dniu tym nastąpiło otwarcie papieskiej Akademii Nauk, która to uroczystość odbyła się w pałacu Castelgandolfo. Uczonych polskich reprezentował na otwarciu Papieskiej Akademii Nauk jej członek, prof. dr. Emil Godlewski.

Pontyfikat Ojca św. Piusa XI. zaznacza się rozkwitem działalności Kościoła na wszystkich polach, zarówno w Europie, jak i na terenach misyjnych.

Sensacyjne aresztowanie administratora pisma „Jutro“ — Pismo to przestało wychodzić.

Warszawa Z polecenia prokuratora aresztowano dyrektora administracyjnego dziennika „Jutro“, p. Aleksandra Sendlikowskiego, znajdującego się pod zarzutem przestępstw kryminalnych. Sendlikowski, będąc administratorem domów prezesa Tow. Kredyt. Ziemi. dr. Popławskiego, zdefraudował większe sumy pieniężne i ulokował je w wydawnictwie „Jutro“.

Dziennik „Jutro“ nie wychodzi, już wiadomo, od kilku dni.

Powiększenie woj. pomorskiego.

Senat na posiedzeniu w dniu 28 bm. przyjął bez zmian sejmowy projekt ustawy o zmianie granic województwa poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego.

Wielka konferencja rzemiosła polskiego.

Na dzień 3 czerwca br. została zwołana przez min. Romana wielka konferencja do Warszawy w sprawach rzemieślniczych. — Konferencja odbędzie się pod osobistym przewodnictwem ministra Romana, a udział w niej wezmą przedstawiciele wszystkich izb rzemieślniczych.

Sanator z Pomorza głosował za wnioskiem żydowskim.

„Kurier Bydgoski“ donosi:

„W czasie obrad nad Funduszem Kultury Nar. senator rabin Schorr postawił wniosek, aby F. K. N. uwzględnił także potrzeby innych narodowości. Wniosek ten przepadł tylko 2 głosami. Za wnioskiem żydowskim głosował także senator z Pomorza, ziemianin Słudowski, prezes Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.“

Wygrana 1 miliona złotych padła na numer 104217.

W ub. poniedziałek o godz. 8.10 rano odbyło się ciągnięcie Lot. Państw. głównej wygranej. Los ten wykupiony został we Lwowie przez właściciela kolektury Grüssa, który na wiadomość, nadaną przez radio warszawskie, wsiadł w samolot i przyleciał do Warszawy.

Zeznania A. Doboszyńskiego w procesie o marsz na Myślenice.

W czasie poniedziałkowej rozprawy o marsz na Myślenice zeznawał z więzienia przeprowadzony inż. A. Doboszyński. Mimo ostrzejszej kontroli znalazło się więcej publiczności niż zwykle, a wśród niej prezes sądu okręgowego, kilka sędziów i prokuratorów i szereg wyższych oficerów policji. Ławy dziennikarskie były przepelnione. Uwagę zwracała siedząca skromnie pod ścianą poważna pani, czarno ubrana. To matka inżyniera Adama Doboszyńskiego. Towarzyszy jej córka, a siostra Adama Doboszyńskiego, p. dr. Malkiewiczowa. W chwili wejścia A. Doboszyńskiego na salę wszyscy oskarżeni wstają z miejsc, wstają również publiczność. Doboszyński i wszyscy oskarżeni podnoszą ręce. Na powitanie Doboszyńskiego „Czołem koledzy!” wszyscy oskarżeni odpowiadają chóralnie „Czołem!”.

Przewodniczący zwraca uwagę świadka, że został powołany na okoliczność, jaki cel i charakter miały drużyny ochronne Stron. Nar. Inż. Adam Doboszyński składa swe zeznanie wyraźnym, lecz spokojnym i opanowanym głosem, jak zaznacza „IKC”: Doboszyński mówił bez przerwy przeszło godzinę. Mówił przede wszystkim o niebezpieczeństwie komunistycznym, które spowodowało tworzenie drużyn ochronnych. Na pytanie votanta, co było powodem działalności tych ludzi, którzy poszli za Doboszyńskim, oświadczył świadek, że w grę wchodzi dwa motywy: Jeden to posłuch i zaufanie do poleceń świadka, drugi to rozpaczliwe nastroje. Po wsiach, przez które przechodziliśmy, nie było literalnie co jeść. W niektórych miejscowościach tylko w co piątej lub co szóstej chacie można było znaleźć chleb. Był to chleb kartoflany z domieszką maki. Nadto elementy komunizujące były niesłychanie agresywne.

Akademicy na Jasnej Górze.

Przeszło 6.000 uczestników.

Częstochowa. W uroczystościach, związanych z 4 ogólnopolską pielgrzymką akademicką, wzięto udział przeszło 6000 osób, przybyłych specjalnymi pociągami z Warszawy, Krakowa, Lublina, Poznania i Lwowa.

Uroczystości odbyły się o godz. 5 rano odsłonięciem cudownego obrazu. Bardzo uroczystym momentem było procesjonalne przeniesienie ryngrafu akademickiego, ofiarowanego jako votum przez młodzież. Nabożeństwo o godz. 9 rano odprawił ks. biskup Szlagowski. Wręczenie ryngrafu nastąpiło przez JE. Ks. biskupa Kubinę. Kazanie wygłosił ks. dr. Klawek z Lwowa. Nabożeństwo zostało zakończone chóralnym odśpiewaniem „Bogarodzico” i „Boże, coś Polskę”.

Zadłużenie skarbu państwa wynosi 4 miliardy 700 milionów zł.

Warszawa. Parlamentarna komisja kontroli długów państwa na odbytym ostatnio posiedzeniu przy udziale przedstawicieli ministerstwa skarbu stwierdziła, iż zadłużenie skarbu państwa na 1 IV. br. wynosiło 4.731 milj. zł. Z sumy tej na długi wewnętrzne przypada 1.754 milj. zł, a na długi zagraniczne 2.977 milj. zł.

Udzielone przez skarbu państwa gwarancje utrzymują się mniej więcej na jednakowym poziomie i wynoszą 1.700 milj. zł.

W porównaniu ze stanem długów w dniu 1 października ub. r. suma długów wewnętrznych wzrosła o 13 milj. zł., na co wpłynęła emisja 3 proc. państwowej renty siemskiej i 4 proc. państwowej renty złota. Zadłużenie zagraniczne wzrosło o przeszło 56 milj. zł., co tłumaczy się wpływem do skarbu ostatnio zaciągniętej pożyczki we Francji,

Zjazd Okręgowy kupiectwa chrześcijańskiego.

Lubawa. W ub. niedzielę w przestawie siedziby Biskupów Polskich, stolicy ziemi lubawskiej, odbył się zjazd okręgowy kupiectwa z Brodnicy, Działdowa, Jablonowa, Lidzbarka, Lubawy i Nowogomłasta. Miasto na powitanie tak znacznych gości przybrało odświętną szatę, licząc też powiewały flagi narodowe. O godz. 9 odbyła się na intencję Zjazdu uroczysta Msza św., podczas której ks. prał. Kasyna wygłosił podniosłe okolicznościowe kazanie. Po nabożeństwie kościelnym Towarzystwo Samod. Kupców w Lubawie podejmowało uczestników Zjazdu śniadaniem w „Hotelu Kopernika”, w którym udział wzięło około 100 osób, po śniadaniu odbyła się wspólna fotografia. O godz. 12.30 w sali hotelu „Wód Orlem” nastąpiło uroczyste otwarcie Zjazdu, którego dokonał prezes miejscowej placówki, p. Pływacz, witając przedstawicieli władz, a wśród nich p. wiceszarość, prezesa Izby Skarbowej z Grudziądza, p. Kossjora, naczelnika Urzędu Skarbu w Nowym Mieście, przedstawiciela dyrekcji kolejowej w Toruniu, naczelnika miejscowego Urzędu Pocztowego, duchowieństwa z ks. prałatem Kasyną na czele, ks. prob. Zabrockiego, jako powiat. Prezesa PTR. Z księży byli dalej obecni ks. prof. Dembleński, jako przedstawiciel „Drwęcy”, ks. prob. Drost z Prątnicy i ks. wikary Kalinowski z Lubawy. Liczba obecnych wyniosła około 150 osób. Następnie słowo wstępne wygłosił Prezes Związku, p. pos. Tadeusz Marchlewski z Grudziądza, skreślając wytyczne i kierunek zamierzeń działalności chrześcijańskiego kupiectwa dla opanowania tej tak ważnej dziedziny przez społeczeństwo polskie i postawienie jej na możliwie najwyższym poziomie. Wiele ciekawe były wywody Mówcy, zwłaszcza odnośnie do poczynionych już przygotowań w kierunku opanowania handlu w jego szczytach, tj. w imporcie i eksporcie, co podzielało wiele krzepiąco na słuchaczy, jako że z podanych faktów i szczegółów wynikało, iż choć powoli i z trudem, to jednak systematycznie posuwamy się naprzód w kierunku ujęcia całej dziedziny handlu w polskie ręce. Nie omylił też p. Prezes zwrócić uwagi na sytuację w naszym nadgranicznym powiecie, wytworzonej skutkiem wejścia w życie przepisów o pograniczu i pasie granicznym, które aczkolwiek krępują pod niejednym względem, mogą posłużyć jako broń do niedopuszczenia do handlu niepowołanych elementów. Rzeczyteli oklaskami podziękowano Mówcy za te wiele ciekawe wywody.

Marszałkiem zjazdu wybrano jednogłośnie prezesa p. pos. Marchlewskiego, jego zastępcą założyciela lubawskiej placówki Tow. Samod. Kupców, p. Hamerskiego z Torunia, sekr. p. Radońskiego z Grudziądza, p. Zmijewskiego z Lubawy. Przemówienia powitalne wzgl. życzenia Zjazdowi złożyli wiceprezesa powiatu p. Budnik, prezes Izby Skarbowej p. Kossjor, przedstawiciel Dyrekcji Kolei w Toruniu p. Bielecki, ks. prob. Zabrocki w imieniu PTR, p. burmistrz Wojciechowski, ks. Dembleński w imieniu wydawnictwa „Drwęca”, p. Głowacki w imieniu Samod. Kupców w Działdowie, p. Gończ jako prezes Tow. S. K. w Brodnicy, delegat Tow. Samod. Kupców w Grudziądzu p. Górski, p. Maliszewski jako prezes placówki Weteranów Powstań Narod., dalej Naczelnik Urzędu Pocztowego p. Meger, dr. Roszczyk jako prezes „Sokoła”, ks. prałat Kasyna jako proboszcz parafii, p. Szulc jako prezes obwodowy Stron Narod., p. Graszek w imieniu cechu krawieckiego, p. Tułodziecki jako prezes miejsc. TRP. Jako ostatni wywrzysł swe serdeczne życzenia p. Hamerski, założyciel lub. Tow. Sam. Kupców. Depesze gratulacyjne odczytał sekr. p. Zmijewski.

Dłuższy referat wygłosił członek Zarządu Głównego ZTK na Pomorzu, radca Izby Przemysłowo-Handl. w Gdyni, p. dyr. Sierszeński. Referat ten, ujmujący w sposób przekonujący i dobitny lokalne bolączki i postulaty kupiectwa, wysłuchali obecni z wielkim zainteresowaniem. Zakończony został odczytaniem odnośnych rezolucji. W dowód uznania za mocne postawienie naszych bolączek sala zareagowała frenetycznymi oklaskami. Po referacie wyłonila się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos prezes Izby Skarbowej p. Kossjor, dając obszerniejsze wyjaśnienie w sprawach podatkowych oraz zapewniając o pełnym zrozumieniu położenia i potrzeb kupiectwa, następnie p. Głowacki, podnosząc wyjątkowo trudną sytuację kupiectwa polskiego w Działdowie, sprawę 25 groszowych znaczków, sprawę jarmarków oraz sprawę drugiej hurtowni tytoniowej w Działdowie, w końcu wniósł o uzupełn. odczytanej rezolucji wnioskiem o wysiedlenie z pasu granicznego niepewnych elementów, rujnujących nieuczciwą konkurencją kupiectwo polskie. P. Szulc napietował skandaliczną wprost dewastację gmachu gimnazjalnego po zlikwid. gimnazjum. P. Gęstwiński podniósł sprawę osiedlenia się niepewnych elementów w pasie granicznym, poczem jednogłośnie uchwalono przedstawione przez p. dyr. Sierszeńskiego rezolucje.

Po wyczerpaniu porządku obrad, Marszałek solwował zebranie hasłem kupieckim. Po czym odbył się o godz. 16.30 obiad koleżeński, w „Hotelu Kopernika”, a o godz. 8 w tymże samym lokalu wieczór towarzyski z udziałem pań.

Zaznaczyć jeszcze się godzi, że po zakończeniu obrad Dyrektor Izby Skarbowej, p. Kossjor, Naczelnik Wydziału II go teje Izby p. Broniatowski i Naczelnik Urzędu Skarbowego w Nowym Mieście p. Szczepański — rozpatrywali indywidualne sprawy podatkowe.

Zarówno organizacja Zjazdu jak i obrady — stały na

Można jeszcze zapisać

„DRWĘCĘ”

na miesiąc czerwiec

wysokim poziomie. Zjazd ten niewątpliwie przyczyni się do dowiekszenia szeregu zorgan. kupiectwa chrześcijańskiego w tamt. okręgu.

WIADOMOŚCI.

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 2 czerwca 1937 r.

Kalendarzyk. 2 czerwca, Sroda, Marceł, Piotra.

3 czerwca, Czwartak, Klotyldy.

Wschód słońca g. 3 — m. 21. Zachód słońca g. 19 — m. 47.

Wschód księżycy g. 0 — m. 30. Zachód księżycy g. 13 — m. 23.

Jaka będzie pogoda w czerwcu?

Astrometeorolog Fr. Prengel z Bydgoszczy stawia następn. prognozę pogody na czerwiec:

Od 1 do 10 czerwca: pogoda zmienna o większym zachmurzeniu nieba, z przelotnym opadem w środku i końcu okresu. W drugiej połowie okresu naogół burzliwie i wietrznie z częstymi wyładowaniami atmosferycznymi. Po przejściu fali ciepła nastąpi ochłodzenie.

Od 11 do 20 czerwca: Naogół słonecznie i ciepło, chmurno z deszczem dn. 11, 13, 14 i od 17 do 20 czerwca. W drugiej połowie okresu zachmurzenie. Pod koniec tego okresu wiatry porywiste i burze z gradem.

Od 21 do 30 czerwca: Naprzd dość pogodnie. Potem pogoda niestała, chmurna lub mglisto oraz deszcze pochodzenia burzowego przy pogodzie parnej i wietrznej w dniach od 23 do 30 czerwca. Po ocaleniu nastąpi znaczny spadek temperatury.

Komunikat Stacji Obsługi Turystycznej w Brodnicy.

TURYSTO!... gdy chcesz spędzić przyjemnie urlop, poznać osobliwości natury i piękno krajobrazu Polski, gdy projektujesz wycieczkę morską lub lądową, chcesz brać udział w imprezach krajowych czy zagranicznych, to wstąp przedtem do stacji Obsługi Turystycznej w Brodnicy, ul. Hallera 12, tel. 83, gdzie zostaniesz szczegółowo obznajmiony i obsłużony i gdzie dla twej wygody uruchomiono do bezpłatnego wglądu przewodnik podróznico-turystyczny na rok 1937-38, zawierający programy, opisy i ilustracje. Tam też wględną możesz do książkowego rozkładu jazdy kolejowej, lotniczej i autobusowej na wszystkie dyrekcje kolej.

Wiedz, że udogodnienia te są bezpłatne. Obsługa turystyczna zorganizowana jest dla wzmocnienia ruchu turystycznego w Polsce pod hasłem „Poznaj swój kraj”.

Informacje w sprawie wycieczek na Wystawę Światową w Paryżu w roku 1937 r.

„Orbis” organizuje wycieczki kolejowe bez utrzymania, wyjazdy indywidualne z Bydgoszczy przez Poznań lub Piłę. Paszport indywidualny z ważnością 2-tygodniową. Cena przez Poznań w klasie III 215 zł., przez Piłę w kl. III 202 zł. Ceny powyższe obejmują: bilet kolejowy z Bydgoszczy do Paryża i z powrotem, paszport indywidualny, wizy, legitymację wystawową.

Wycieczki kolejowe z utrzymaniem. Wycieczka 10-dniowa obejmuje 5-dniowy pobyt w Paryżu wraz z mieszkaniem i utrzymaniem w dobrym hotelu, zwiedzanie Paryża i Wystawy, biletu wstępu na Wystawę, 10 przejazdów metrem, 1-dniowy pobyt wraz z utrzymaniem i przewodnikiem w Berlinie, oraz podróż od Zbąszczyń do Paryża i z powrotem. Koszt udziału w wycieczce w klasie III 373 zł., z wyrobieniem paszportów i wiz. Wyjazd w każdą sobotę od dnia otwarcia Wystawy. Cena przejazdu ulgowego z Bydgoszczy do Zbąszczyń i z powrotem w kl. III zł. 15,40.

Również urządza się na Wystawę Światową wycieczki morskie. Przejazd statkiem w obie strony względnie przejazd tam koleją — z powrotem statkiem. Urządzonej zostanie 16 wycieczek morskich w czasie od 5 czerwca do 7. 10. rb, na s/s „Colombie” i s/s „Putaskin”. Koszt udziału w kl. III wynosi od zł. 235-300 i obejmuje paszport indywidualny, wizy, „Garte de Legitimation” na Wystawę i przejazd statkiem względnie koleją. Szczegółowe informacje oraz programy wycieczek ujęte są w broszurkach „Orbis”, które odebrać można bezpłatnie w St. O. T. Tamże do nabycia programy imprez letnich na terenie całej Polski.

Druhny KSM ż. jadą!

Do Częstochowy — na Zjazd Delegowanych w czasie 7. 10. VI.

Do Charzykowa — na kurs — obóz w czasie 15. VI. 3. VII.

Do Kuźnicy — na kurs — koloniję w czasie 15. 26. VII.

Do Worochty — na obóz turystyczny w czasie 11. 28. VIII.

Do Starogardu — na kurs dla zastępowych w czasie 6. 15. IX.

Na kursy i obozy przysługujeniżka kolpowa 81 proc. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Generalny KSM ż. Pelplin,

Niesamowity testament.

Powieść angielska. 47

(Ciąg dalszy).

Augusta podziękowała serdecznie poczciwemu kapitanowi, potem poszła do chaty, zabrała swe rzeczy, także rolę z suwerenami, którą jej Nelson oddał przed śmiercią i wsiadłszy z Jurasiem w to samo czółno, w którym tu przybyli, pożaglowała do okrętu.

Gdy się już do niego zbliżyła, wszyscy stojący na pokładzie majtkowie, a pomiędzy nimi jedna tylko kobieta, przypatrywali jej się ciekawie i radosnymi witali okrzykami, rzuciwszy jej drabinę, po której weszła wygodnie wraz z dzieckiem na pokład. Tutaj czuć było wprawdzie duszący odór tranu, lecz Augustę miłszym on był w tej chwili od najkosztowniejszych perfum. Była znów pomiędzy ludźmi! Straszna pustynia zniknęła na zawsze jej z oczu!

Zona kapitana uściskała serdecznie ją jako i małego Jurasia, który daremnie oglądał się wokoło, czy nie zobaczy swej mamy.

Pani Thomas była to uprzejma kobieta trzy-

dziestoletnia, córka bogatego farmera z okolicy Norfolku. Gdy jej Augusta całą swą straszną przygodę opowiadała, słuchała ze łzami w oczach, a potem oboje z mężem odprowadzili ją do kajuty kapitana, którą jej na tymczasowe mieszkanie ofiarowali, jako miejsce najwygodniejsze, oni zaś oboje w innej się kajucie pomieścili.

O jakaż to była rozkosz dla Augusty, że się tu teraz w spokoju ubrać i oczyścić mogła! Co znaczy bielizna, czysty ubiór, woda i mydło i ogień na kominku, ten tylko godnie osądzić zdoła, kto przez czas jakiś był tego wszystkiego pozbawiony.

Augusta rozczesywała jeszcze swe splątane włosy, gdy pani Thomas weszła do kajuty.

— O jakie piękne i bujne włosy ma pani, — zawołała, patrząc na piękną postać nowoprzybyłej. — Lecz cóż to pani ma tam na plecach?

Augusta odpowiedziała jej całą historię tego tatuowania i dobrze było, że to uczyniła, bo przez to zyskała świadka, że była rzeczywiście tatuowaną na wyspie Kerguelenland i że ta operacja niedawno wykonaną być musiała, gdyż całe jej plecy były jeszcze zaczerwienione, a świadectwo takie było tym potrzebniejsze, że na tym tatuowaniu nie było daty.

Pani Thomas słuchała opowiadania z otwartymi od podziwu ustami i nie wiedziała czy bardziej

podziwiać poświęcenie i odwagę tej młodej dziewczyny, czy raczej żałować, że jej plecy i ramiona tak szkaradnie były zeszpecone.

— Więc trzeba koniecznie, — rzekła wreszcie aby ten młody człowiek, — mówiła o Eustachiu, szu, — ożenił się z panią, kiedy z jego powodu dałaś się tak szkaradnie oszpecić.

— Co za niedorzeczność! — zawołała Augusta tak energicznie, że dobroduszną kapitanowa była tym niezmiernie zdziwiona, bo nie pojmowała, dlaczego ta jej dobra rada, mogłaby tak boleśnie dotknąć jej gościa.

Ale Augustę wstrętnym było słyszeć kogoś obcego, mówiącego o tym, czego ona sama przed sobą wyznać i przypuszczać nie śmiała.

Podczas kiedy Augusta i Juraś zasiedli do śniadania, składającego się z kawy, chleba z masłem i mięsa pieczonego, które im po tylotygodniowym poście niesłychanie dobrze smakowało, pani Thomas zaciekawiona pożaglowała z kilkoma majtkami w czółnie na tę pustą wyspę, aby zobaczyć na własne oczy te dwie chaty i zwłoki Nelsona, który ją wskutek tego dziwnego testamentu niezmiernie zaintrygował. Majtkowie, jej towarzyszący, mieli przy tej sposobności naczepać w beczki świeżej wody, na której już na okręcie zbywać zaczynało. (C. d. n.)

Kujmy łańcuch sokolic na zlot do Katowic!

Na wezwanie drh. Władysława Asta składam 3 zł. O dalsze kontynuowanie proszę p. Alojzego i Anastazego Bileckich, p. dyr. Kawę oraz drh Augusta Maliszewskiego. Wacław Truszczyński

Zawezwany składam na rzecz „Sokoła” 3 zł. i proszę o dalsze kucie łańcucha pp. sędziów Biernackiego, Nitkę i p. not. Jarzęckiego. B. Suhre

Wezwany przez p. Brauera składam na Zlot Sokoła 3 zł i proszę o dalsze kucie łańcucha p. Antoniego Metydło Omule, Franciszka i Alkę Omule i Eugeniusza Gaikę z Lubawy. Mieczysław, Gratuszewski Złotowo

Wezwany przez d-rów Brassową składam 2 zł i wzywam do dalszego kucia łańcucha pp. sędziów Biernackiego i Nitkę oraz drh. Dombkowskiego. Cz. Budnik, wicestarosta

Na wezwanie p. dr. Brassowej wpłacam 2 zł na rzecz „Sokoła”. Jarzęcki, notariusz

Na wezwanie składam 3 zł na rzecz „Sokoła”. Władysław Kijora

Wezwany przez p. Brauera składam 3 zł na rzecz Sokoła i proszę o dalsze kucie łańcucha p. Firyna z Omula i p. Dekę z Lubawy. Franciszek Graduszewski, Złotowo

Wezwana przez panią Sierszeńską wpłacam na rzecz Sokoła 3 zł. Bronisława Kaszubowska.

Wezwany przez panią Sierszeńską wpłacam na rzecz Sokoła 3 zł. Roman Kaszubowski.

miastu i powiatu

Odroczenie zabawy dla dzieci w Lubawie.

Lubawa. Komitet opieki nad dziećmi w Lubawie podaje do publicznej wiadomości, że zapowiedziana na dzień 6 czerwca zabawa dla dzieci w parku miejskim zostaje odroczone z przyczyn, od Komitetu niezależnych. K. Wolbek, przewodniczący Komitetu.

Egzaminy wstępne w gimnazjum miejskim koedukacyjnym w Lubawie.

Lubawa. Miejskie gimnazjum koedukacyjne w Lubawie przyjmuje wpisy młodzieży obojga płci do wszystkich czterech klas koedukacji od godziny 9 tej do godziny 13 tej. Egzaminy do klasy I-iej rozpoczyna się w dniu 17 czerwca o godzinie 9 tej, do wyższych klas w dniu 18 czerwca o godzinie 9-iej. K. Wolbek, dyrektor

Kurs charytatywny.

Lubawa. Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. a Paulo podaje do łaskawej wiadomości, że dnia 9 i 10 czerwca br. odbędzie się Kurs charytatywny poświęcony uroczystości 200 letniej rocznicy kanonizacji św. Wicentego a Paulo. Bliższe warunki oraz program podamy w następnym numerze. Zarząd Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wicentego a Paulo w Lubawie

Z targu.

Lubawa. W poniedziałek ceny targowe były następujące: ft maseł 1,10—1,20, mdł. jaj 70—75 gr, kury 1,40—1,80 parka, gołębi 75—80 gr. Kartofle 3—3,20 za ctr, cielęta 7—13 zł za sztukę. Na targowisku za świnię płacono 41—46 zł za ctr., warzchaki 26—29 zł, prosiąta 15—23 zł za parkę.

Tego samego dnia odbył się w tutejszym dworcu spędzanie bekonów: płacono 40 zł za ctr. Dowóz był średni.

Podziękowanie i apel.

Nowe Miasto. Zarząd Obwodu Powiatowego LOPP zorganizował zbiórkę na zakup samolotu

Pierwsze ofiary złożyli: P. T. Dr. Walter Geiger — 100, z. Kochanowski Tadeusz — 100, z. Kołko Rolnicze — Łakorz 10 z, Kołko Rolnicze — Mikolajki 6, z. Kat. Stow. Młodz. Męskiej — Zwinierz 5, z. Zjednoczenie Kolejowców Polskich — Biskupiec 6, z. Tow. Gimnastyczne „Sokol” — Zwinierz 6, z. Ochotn. Straż Pożarna — Montowo 6, z.

Dziękując za już złożone ofiary, Zarząd Obwodu Powiatowego LOPP w Nowym Mieście zwraca się z gorącym apelem do wszystkich mieszkańców powiatu oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych o dalsze ofiary, gdyż jedynie wspólny wysiłek całego społeczeństwa może dać pożądane rezultaty w dobrobyciu armii.

Komunikat.

Nowe Miasto. W czasie od dnia 3 czerwca br. do dnia 12 czerwca włączanie lekarz powiatowy wskutek przeprowadzenia poboru rekruta będzie przyjmował interesantów prywatnym mieszkaniu tylko po południu od godz. 4 ej do 6 ej. Za Starostę Powiatowego (—) Dr. M. Łobkowski, Lekarz Powiatowy.

W sprawie uczestnictwa Nauczycielstwa Polskiego w pielgrzymce na Jasną Górę

podajemy jeszcze, że okres zgłoszeń do niej przedłużony został do 7 czerwca. Zapisy więc do pielgrzymki przyjmują do dnia 7 czerwca br., em. kierownik szkoły p. Ernest Klemp Nowe Miasto ul. Tylicka 1.

Wspólnej imprezy Tow. Śpiewu „Harmonii” z Pow. Komitetem Przyjaciół Związku Strzel. nie będzie.

Nowe Miasto. Miejscowe Tow. Śpiewu „Harmonia” zamierzała w przyszłą niedzielę urządzać Koncert — jednak na przeszkodzie stanęła przewidziana już na tę niedzielę impreza Pow. Komitetu Przyjaciół Związku Strzeleckiego. Ten Komitet Przyjaciół Strzelców to już właściwie jak ten generał bez wojska, bo faktycznie już Związek Strzelecki u nas istnieje już tylko na papierze. Ale pozostał dług jeszcze niure, gulowany za sprowadzone swego czasu za przyczyną dr. Jedlewskiego instrumenty muzyczne dla tutejszej orkiestry strzeleckiej, dla pokrycia których miał właśnie służyć czysty zysk z danej imprezy.

Rozważano taką kombinację, by wspólnie urządzać ten koncert z „Harmoniá”, jednak „Harmonia” odstąpiła od takiej wspólnoty interesów z Komitetem Przyjaciół Związku Strzeleckiego i zamierza urządzić swoją imprezę osobno choć później.

Z targu

Nowe Miasto. Na wtorkowym targu płacono za ft maseł 1—1,10, mdł. jaj 80 gr., kury 1,60—2, kurczę 80 gr., gołębie 80 gr. parka, ft. pomidorów 2,50, kalafior 30—40 gr., ogórki 30—40 gr., ltr. poziomki 40 gr., ctr. kartofli 3,30—3,70, furkę drzewa 3,50—4 zł. Na targowisku dowóz był średni, lecz kupujących mało. Płacono za parkę prosiąt 17—26 zł. Świne 40—43 zł, bekonu 38 zł, cielęta 8—10 zł.

Posiedzenie Rady Powiat.

Nowe Miasto. W nb. poniedziałek o godz. 17. odbyło się posiedzenie Rady Powiat. przy komplecie Radn. Do podanego porządku dziennego przewod. p. burmistrz Wachowiak podał jako nagły wniosek sprawę kupna wzgl. sprzedaży trzech parcelek, który jednogłośnie został przyjęty. Po przeczytaniu protokołu z ostatniego zebrań, który przyjęto, przystąpiono do przyjęcia umowy pożyczkowej Funduszu Pracy na kwotę 15 zł tys. na dalsze prowadzenie budowy kanalizacyjnej miasta, co jednogłośnie nastąpiło. Tak samo przyjęto poprawki do statutu miejscowego o porządkach sanitarnych. Odczytano rezolucję, uchwalono na zjeździe Związku Miał Polskich we Warszawie w przedmiocie finansów miasta. W dyskusji zabierał głos: radn. ks. Dembieński, rad. Swiniarski i rad. dr. Komassa. Uchwalono rezolucję, solidaryzującą się z powziętą uchwałą wszystkimi głosami przeciw 1, tj. radnego Swiniarskiego (PPS).

Przyjęto do wiadomości dekretu Wydz. Powiat. w sprawie oddania gruntu kat. Gminie kościelnej. Dla odczytania protokołu Wydz. Powiat. z lustracji Zarządu Miejskiego wybrano przewodniczącym ks. Dembieńskiego, który też odczytał cały ten obszerny protokół, nad którym wyłosiła się ożywna dyskusja, w której zabierał głos pp. radny dr. Komassa, Mówka, Grzeszkiewicz, ks. Dembieński, Swiniarski, a wyjaśnieniem co do poszczególnych punktów, w protokole zawartych, dał p. Burmistrz. Zgłoszony wniosek w sprawie przyjęcia do wiadomości protokołu W. P. przyjęto. Odnośnie nagłego wniosku w sprawie kupna kawałka gruntu od p. Knoppsa, oraz p. Lenckowskiej oraz odstąpienia Rolnikowi małej parcelki przyjęto takowy. We wolnych wnioskach zabierał głos radni p. Ludwicki, Rogacki, Mówka, poczem o godz. 23,50 przewod. p. burm. Wachowiak zebrań solwował.

Wyniki zawodów sportowych o mistrzostwo powiatu.

(Dokończenie)

10. Wielobój męski „a”: I. m. Łątkowski Franciszek Z. H. P. Lubawa, II. m. Kozłowski Zygmunt Gimn. Nowe Miasto, III. m. Kowalkowski Jan Gimn. Nowe Miasto.

11. Wielobój męski „b”: I. m. Jastrzębski Bolesław P. P. W. Nowe Miasto, II. m. Elsner Jan Z. S. Jamielnik, III. m. Domzalski Franc. Sokół Lubawa.

12. Wielobój męski „c”: I. m. Łożyński Konstanty P. P. W. Nowe Miasto, II. m. Zuchowski Stanisław Z. S. Roźental.

13. Wielobój P. W.: I. m. Jankowski Kazimierz Z. S. Tuszewo, II. m. Zakrzewski Kazimierz Z. S. Tuszewo, III. m. Wojcik Bolesław Z. S. Tuszewo.

14. Bieg 100 mtr.: I. m. Maliszewski Fr. Gimn. Nowe Miasto 12,4, II. m. Kozłowski Zygmunt Gimn. Nowe Miasto 12,5, III. m. Piatakowski Marian Z. H. P. Lubawa 12,6.

15. Bieg 400 mtr.: I. m. Elsner Jan Z. S. Jamielnik 59,6, II. m. Jastrzębski Henryk Gimn. Nowe Miasto 59,6, III. m. Jastrzębski Bol. P. P. W. Nowe Miasto 61.

16. Skok w dal: I. m. Piatakowski Marian ZHP. Lubawa 5,51, II. m. Łątkowski Fr. ZHP. Lubawa 5,49, III. m. Maliszewski Fr. Gimn. Nowe Miasto 5,48.

17. Skok wzwyż: I. m. Kowalkowski Jan Gimn. Nowe Miasto 1,63, II. m. Pęski Mieczysław KSM. Krotoszyńny 1,58, III. m. Milewski Józef ZS. Tereaszewo 1,48.

18. Rzut granatem: I. m. Maliszewski Fr. Gimn. Nowe Miasto 61,60, II. m. Niedzielski Jan S. K. Pogoń 61,30, III. Łątkowski Fr. ZHP. Lubawa 58,40.

19. Pchnięcie kulą: I. m. Lewandowski Leon Gimn. Nowe Miasto 10,96, II. m. Zimma Bolesław K. S. Pogoń Nowe Miasto 10,88, III. Lewandowski Fr. Sokół Nowe Miasto 10,54.

20. Rzut dyskiem: I. m. Ornowski Witold Gimn. Lubawa 31,02, II. m. Zuchowski Stanisław ZS. Roźental 30,31, III. m. Zimma Leon K. S. Pogoń Nowe Miasto 28,48.

21. Wielobój żeński „a”: I. m. Hincówna Janina ZHP. Nowe Miasto, II. m. Pawśka Wanda Gimn. Nowe Miasto, III. m. Wałdowska Kazimiera ZHP. Nowe Miasto.

22. Wielobój żeński „b”: I. m. Kliniewska Urszula ZHP. Nowe Miasto, II. Słizewska Agnieszka Sokół Lubawa, III. Zielińska Bronisł. ZHP. Nowe Miasto.

23. Bieg 60 mtr.: I. m. Pawśka Wanda Gimn. Nowe Miasto 9,2, II. m. Hincówna Janina ZHP. Nowe Miasto 9,4, III. m. Kutakowska Eufemia KSM. Prątnica 9,5

24. Skok w dal: I. m. Hincówna Janina ZHP. Nowe Miasto 3,88, II. m. Kliniewska Urszula ZHP. Nowe Miasto 3,69, III. m. Pawśka Wanda Gimn. Nowe Miasto 3,67.

25. Skok wzwyż: I. m. Hincówna Janina ZHP. Nowe Miasto 1,15, II. m. Pawśka Wanda Gimn. Nowe Miasto 1,15, III. m. Czarnotówna Genowefa ZHP. Nowe Miasto 1,05.

26. Rzut dyskiem: I. m. Niedzielska Helena Sokół Lubawa 20,29, II. m. Zielińska Bronisł. ZHP. Nowe Miasto 18,18, III. m. Kliniewska Urszula ZHP. Nowe Miasto 17,79.

27. Strzelanie z łuku: I. m. Czarnotówna Genowefa ZHP. Nowe Miasto 48 pkt., II. m. Moszczyńska Krystyna ZHP Nowe Miasto 26 pkt., III. m. Kliniewska Urszula ZSSP. Nowe Miasto 22 pkt.

Z Pomorza.

Olbrymich rozmiarów pożar. 10 rolnikom spaliło się 28 obiektów budowlanych.

Lidzbark. W sobotę, 29 maja rb. około godz. 13 wybuchł pożar w domu mieszkalnym, słomą krytym, rolnika Wł. Szulwic w Jeleniu. Wyjątkowo silny wiatr momentalnie przeniósł ogień na szopę roln. Fr. Orzechowskiego, następnie na stodołę i szopę rol. Ant. Orzechowskiego. Dalej strawił pożar szopę, stodołę i wozownie roln. Jana Kordejskiego, skąd płomień przeniósł się na zabudowania rol. Bron. Jędraszka, któremu spaliły się 2 szopy, stodoła i 2 wozownie. Szóstą z kolei ofiarą pożaru padł roln. Józef Głok, któremu spłonęła stodoła i szopa, zaś rol. Bern. Maciejewskiemu ogień zniszczył wraz z inwentarzem dom mieszkalny stodołę i szopę. W dalszym ciągu rozszały element objął stodołę i szopę i 3 drewniane przybudówki Jana Maciejewskiego z Lidzbarka. Najwięcej uszkodzonym został rol. Jan Rynkowski, którego zniszczone obiekty: stodoła, szopa i drwalnia nie były ubezpieczone. Ostatnią ofiarą był rol. Antoni Romanowski, któremu ogień zniszczył 2 stodoły (starą i nową) i szopę.

Dość należy, że wszystkie budynki wymienione spaliły się doszczętnie wraz z narzędziami roln., wozami, bryczkami itd. Inwentarz żywy zdołano wyratować. O sile i szybkim przenoszeniu się żywiołu świadczy fakt, że uwieczniony przy budowlach psów podwórzowych nie zdołano uratować. Pożar trwał od godz. 13—17-tej. Ogólne straty oblicza się na około 40 000 zł.

Brak Straży Poż. miejscu niewątpliwie przyczynił się do takich aż rozmiarów pożaru, tak samo brak telefonicznego połączenia z Lidzbarkiem.

Pożar.

Działdowo. W dniu 25 bm. około południa powstał pożar w Dźwierni, gdzie spaliły się 4 gospodarstwa. Ogień wybuchł w stodołę gosp. Lipińskiego i przetrącił się na chlew i dom mieszkalny, które zniszczył zupełnie. Od gorąca zajęły się stodoła i chlew sąsiada Gawryśia, które także spłonęły. Poza tym spaliła się stodoła i chlew gosp. Ludwińskiego i gosp. Sawickiego. Przyczyną powstania pożaru ustala dochodzenia.

Spęd bekonów w Rybnie

odbędzie się w poniedziałek, 7.6.37. o godz. 5-tej rano jak następuje: Ostaszewo, Rumian, Rumienica, Katlewo, Hartowiec, Koszelewy, Mała i Wielka Turza, Płośnica, Nowawies, Klepiny, Jęglia, Dębień i Rybnio.

Zapotrzebowanie na spędzie duże. Zwracam uwagę na zgłaszanie bekonów.

Spęd bekonów w Lubawie

odbędzie się w poniedziałek, 7. 6. 37. o godz. 5 tej rano jak następuje: godz 5. Grabowo, Targowisko, Samplawa, Złotowo, Wałdyki, 6 Kazanice, Gierłoż-Polska, Roźental, godz. 7. Rakowice, Zajączkowo, Swiniarc, Prątnica, godz. 7,30 Omule, Byszwałd, Tuszewo, Lubawa, godz. 8. Grodzieczno, Czerlin, Lubstynek, Zwinierz.

Zapotrzebowanie na spędzie duże. Zwracam uwagę na zgłaszanie bekonów. Grochowski, instr. hodowlany.

KOMUNIKATY P.T.R.

Walne zebranie T. R. P. w Nowym Mieście Lubawskim.

Zarząd Towarzystwa Rolniczego Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim zawiadamia, że w poniedziałek, dnia 21 czerwca 1937 r. odbędzie się w Lubawie na sali Hotelu pod „Orłem” Zebranie Rady TRP, zaś po zebraniu Rady TRP.

Zjazd członków Kółek Rolniczych.

Porządek dzienny jest następujący: 1. o godz. 8 odbędzie się zebranie Zarządu TRP 2. o godz. 8,30 odbędzie się zebranie prezesów KR celem ustalenia kandydatów do Zarządu T. R. P. 3. o godz. 9-tej odbędzie się zebranie Rady T. R. P. 4. o godz. 10-tej odprawi się nabożeństwo na intencję rolnictwa. 5. o godz. 11-tej odbędzie się zebranie członków Kółek Rolniczych.

Zjazd — Porządek obrad jest następujący:

1. Zagajenie i stwierdzenie prawomocności zebrania Rady. 2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i udzielenie absolutorium Zarządowi. 3. Plan pracy i uchwalenie budżetu na rok 1937-8. 4. Dyskusja. 5. Wybór 2 członków do Zarządu T. R. P. 6. Wybór 4 delegatów do Rady Wojewódzkiej P. T. R. 7. Wnioski zgłoszone zgodnie z § 20 statutu T. R. P. 8. Zakończenie.

Porządek obrad zjazdu jest następujący:

1. Zagajenie. 2. Przywitanie i przemówienie gości. 3. Sprawozdanie z działalności T. R. P. za rok 1936-7. 4. Referat. 5. Dyskusja nad referatem. 6. Zakończenie. W zebraniu Rady T. R. P. biorą udział z głosem stanowczym: a) członkowie Zarządu T. R. P. b) prezesi wszystkich Kółek Rolniczych, należących do T. R. P. c) delegat wybrani przez walne zebranie K. R. (1 delegat na każde rozpoczęte 50 członków) d) przewodniczący Komisji istniejących przy T. R. P. e) 2 członków Wydziału Powiatowego f) Dyrektor Szkoły Rolniczej. g) przedstawiciele członków nadszyczących T. R. P.

W zjeździe T. R. P. mogą brać udział wszyscy członkowie, którzy przy wejściu na salę okażą się ważną na r. 1937 legitymacją członkowską.

Stosownie do uchwały Zarządu T. R. P. ma być Zjazd tegoroczny obchodzony bardzo uroczysto. Z tego powodu pożądanym jest, aby w zjeździe wzięli udział wszyscy członkowie Kółek Rolniczych.

Kółka Rolnicze, posiadające sztandary powinny takowe bezwzględnie ze sobą zabrać, gdyż o godz. 9,15 wyruszy pochód z orkiestrą i sztandarami na uroczyste nabożeństwo. Ks. St. Zabrocki, Prezes T. R. P. na powiat lubawski.

Uratowana od niechybnej śmierci.

Działdowo. Uczeńka III. kl. gimnazjum Zofia Budziłchowska, córka kierownika szkoły z Wysokiej, podczas kąpieli w Działdówce w czwartek na kąpielisku przy moście kąpieliskim nagle poczęła tonąć. Z narażeniem własnego życia wyratował ją od niechybnej śmierci p. Fryderyk Płazan, syn tereźańskieje. gimnazjum. Czyn p. P. jest pochwały godny.

Uroczystość Akcji Katolickiej.

Brodnica. W niedzielę 6. VI. rb. odbędzie się w Brodnicy wspaniałe zjazd Akcji Katolickiej. Dziś w czasach silnie wzmożonej propagandy komunistycznej zjazd ten ma być dokumentem, że wiernie stoimy przy sztandarze Chrystusowym, a wszelkie zakusy wroga mężnie i przygotowani do odparcia bronąć będziemy.

Święto P. W. i W. F. w Rypinie

Święto PW. i WF. w roku bież. odbyło się 30 bm. w Rypinie. Na święto przybyły wszystkie organizacje PW. i WF. z 3 powiatów w liczbie około 3000 oraz batalion 67 pułku piechoty. Po południu w obecności D-cy Korpusu odbyły się zawody sportowe na stadionie miejskim. Po zawodach ogłoszono wyniki.

Mistrzostwo, uzyskując 107 pkt., zdobył poraz trzeci pow. Brodnica. II miejsce (pow. Rypin.) zdobywając 101 pkt. III miejsce zdobył pow. Lubawa (96 pkt.)

RUCH TOWARZYSTW.

Zebranie Stron. Narod.

Tylice. W niedzielę, dnia 6 bm. o godz. pół 4-iej po poł. odbędzie się zebranie Koła Stron. Narod. w Tylicach. O liczny udział prosi Zarząd

Zebranie Stron. Narod.

Grodzieczno. W niedzielę, dnia 6 bm. o godz. 1,30 (zaraz po śnie) odbędzie się w lokalu p. Januszewskiego zebranie Stronnictwa Narodowego, na które przybędą referend. zamiejscowi, O przybycie wszystkich członków i sympatyków uprasza się.

Zwiazek Weteranów Powstań. Narodowych R. P. 1914-1919. Koło Nowe Miasto n-Dr.

Nowe Miasto. W niedzielę, dnia 6 czerwca 1937 r. godz. 13. odbędzie się plenarne zebranie tu. Koła w Hotelu Central. w Nowym Mieście Lub. Uprasza się o przybycie wszystkich członków „Wolność” Zarząd.

Zebranie Kółka Rolniczego.

Nowe Miasto odbędzie się w piątek, dnia 4. czerwca o godzinie 10,30 rano. Na porządku obrad sprawą Prezesa Koła Producentów Trzody Chlewnej Nowe Miasto. Na to zebranie przybędzie Powiatowy Prezes Kół Producentów Trzody Chlewnej p. Baczewski a także Instruktor Hodowlany p. Grochowski. Przybycie wszystkich członków konieczne. Także nowych członków przyjmuje Zarząd.

Echa komersu

Warszawa „Warsz. Dziennik Nar.,” oficjalny organ Stron. Narodowego, donosi: „Komers Arkonii, który się okazał nie tylko uroczystością korporacyjną, ale i swego rodzaju demonstracją polityczną, wywołał szereg komentarzy w prasie, a zwłaszcza plotek w opinii, błędnie oświetlających postawę polityczną Stronnictwa Narodowego. Władze Stronnictwa stwierdziły, że źródłem tego była obecność na komersie paru członków Stronnictwa Narodowego, zaproszonych jako filistrzy zaprzyjaźnionych z Arkonią korporacyjną. Dwaj z nich obecnie zostali zawieszni w prawach członków Stronnictwa”.

Z powodu udziału w komersie Arkonii bez wiedzy władz Stron. Narodowego zawieszni zostali w prawach członków Stronnictwa adwokaci Stypulkowski i Rabski.

9 okręgów szkolnych.

Najnowszy „Dz. Ustaw” ogłasza podział państwa, za wyjątkiem Śląska, na okręgi szkolne. Rozporządzenie to przywraca okręg szkolny dla woj. pomorskiego z siedzibą w Toruniu. Ogółem w Polsce będzie od 1 września rb. 9 okręgów szkolnych.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.28; frank francuski 23.55; frank szwajcarski 184.25 funt szterling 26.04; marka niemiecka 212.78; korona czeska 18.38; szyling austriacki 99.20; gulden gdański 100.20.

Do wszystkich PP. Prezesek Kół Gospodyń Wiejskich.

Zarząd Główny Pomorskiego Zrzeszenia K. G. W. zwołuje Walne Zebranie wojewódzkie w Toruniu na dzień 7-go czerwca rb. w Domu Społecznym przy ul. Mickiewicza 2/4 (Sala Bananowa II piętro).

Na intencję pomyślnego rozwoju Zrzeszenia K. G. W. zostanie odprawiona Msza Sw. w kościele Panny Marii o godz. 10 tej.

Początek obrad Walnego Zebrania o godz. 11.30. Po obradach wspólny obiad. Zwiedzenie zakładów ogrodniczych w Toruniu.

Uwaga: Każde Koło ma prawo wysłania 2-ech delegatek na koszt swego Koła.

O zniżki kolejowe w drodze powrotnej dla delegatek Zrzeszenia K. G. W. czyni starania.

Wspólny obiad jest w cenie 1 zł od osoby. Delegatki, które zechcą wziąć w nim udział, zgłoszą się przy wpisywaniu na listę obecności przy wejściu na salę.

Prezaska Powiatowa (—) Gen. Warakiewiczowa.

KĄCIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.

Czwartek, 3. VI. 6.15 Audycja poranna. 11.30 Poranek muzyczny dla młodzieży szkolnej. 12.25 Płyty. 16.00 „Czerwielec” — pogad. dla dzieci. 16.15 Koncert ork. dętej. 16.45 „Konstancja Lubieńska” — odczyt. 17.00 Koncert solistów. 18.15 Płyty. 19.00 „Lajkonik” — suita poetycko-muzyczna. 20.00 „Sisy” — oper. w 3-ach aktach. 22.00 „Bitwa o Chorażankę” — opow. (IV). 22.15 Koncert kameralny.

Piątek, 4. VI. 6.15 Audycja poranna. 11.30 Audycja dla szkół. 12.25 Fantazje operowe w wyk. Wileńskiej Ork. 16.15 „Pieśń o Himallii” — audycja literacko-muzyczna. 16.45 „Złote gody Polskiego Tow. Historycznego” — odczyt. 17.00 Koncert solistów. 17.50 „Nasze drzewo: „Cis” — pog. 18.15 Płyty. 19.00 Płyty. 20.00 Koncert rozrywkowy. 21.45 „Bitwa o Chorażankę” — opow. (dokończ.) 22.00 Płyty.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Czwartek, 3. VI. 12.15 „Liściarka” — pog. roln. 12.25 13.00, 15.00, 23.00 Płyty. 15.40 Wiad. z Pomorza. 18.05 Muzyka lekka w wyk. orkiestry salonowej (tr. z kawiarni „Dworu Artusa” w Toruniu). 18.45 Wiad. sport. z Pomorza.

Piątek, 4. VI. 13.00, 15.00, 18.15, 19.00, 22.00 Płyty. 15.40 Wiad. z Pom. 18.00 „I nasze ptaki zmieniają obyczaje” fel. 18.45 Wiad. sport. z Pomorza.

Poza tym transmisyje z innych polskich stacji.

GIEŁDA ZBOZOWA

Płacono w złotych za 100 kg

	Poznań, 1. 6.	Bydgoszcz, 31. 5.
Żyto	24.00—24.25	25.00—25.50
Pszonica	23.75—29.00	29.25—29.50
Jęczmień browarowy	23.75—24.00	26.00—27.00
Owies	22.75—23.00	22.75—23.00
Mąka żytnia 70 proc.	32.50—	33.00—
Mąka pszenna 65 proc.	42.50—	43.00—
Otręby żytnie	17.25—17.75	17.50—17.75
Otręby pszenne grube	16.75—17.25	15.75—16.75
Otręby jęczmienne	15.50—16.00	17.00—17.50
Groch Viktoria	21.50—24.00	22.00—24.00
Groch Folgera	22.00—24.00	22.00—24.00
Rzepak zimowy	56.00—57.00	56.30—58.00
Mak niebieski	72.00—76.00	70.00—74.00
Łubin niebieski	13.75—14.75	13.50—14.00
Łubin żółty	13.75—14.75	13.50—14.00
Gorzecza	30.00—32.00	32.00—34.00
Siemie lniane	55.00—58.00	50.00—53.00

Za redakcją odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowymyściele.

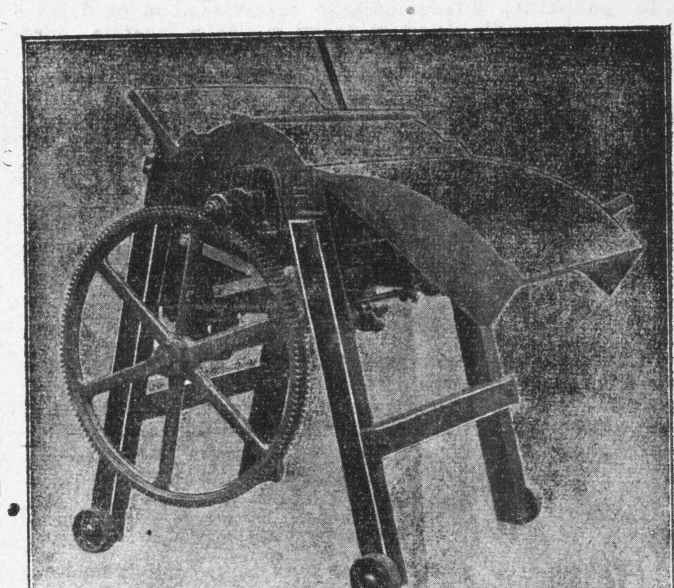
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczenia numerów lub odoszkodowania.

Zakład kamieniarsko-rzeźbiarski
M. HAREMBSKI, LUBAWA,
ul. Grunwaldzka 18.
Wykonuje, projektuje i poleca
GROBOWCE-POMNIKI
NAGROBKI
w granicie, marmurze
piaskowcu i sztucznym kamieniu
Wykonanie solidne. Ceny niskie.
Dla zamawiających bezpośrednio
rabat 20—30 proc.

Części
zapasowe
do wszelkich typów
maszyn żniwnych
dostarcza
„UNIA” sp. akc. Brodnica
Wielką
wyprzedaż
poza sezonową wiosenną
tow. galanteryjnych
(towarów krótkich)
urządza okazjnie tanio

Nowe fonoplastyczne odbiorniki
TELEFUNKEN
Maksymalna selektywność, samoczynne regulowanie fadów. Najnowsze lampy. Piękna nowoczesna skrzynka.
Przyjmuję pożyczki państwowe po kursie 100% za 100 zł.
J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32/34. Telefon 94.

C. Kolasiński,
BRODNICA, Rynek 27.
Plac budowlany
wraz z ogrodem na sprzedaż.

Sprzedaż MASZYN ROLNICZYCH
maneże, mlóćarnie różnego gatunku wialnie i rowery
po bardzo niskich cenach poleca
Firma J. GARSTKA, Brodnica.
25 mórg
średniej ziemi, łąka z torfem, staw rybny, z pełnym żniwem i zabudowaniem bez żywego i martwego inwentarza, prywatne bez długu z małym deputatem, 7 km. od Jabłonowa, sprzedam tanio natychmiast. Cena 3.500 zł.
Zgłoszenia przyjmuje
M. Steckowski, Jabłonowo
pow. Brodnica
ul. Grudziądzka nr 3.

Szan. Odbiorcom podaję do wiadomości, że z dniem 5 czerwca br.
mam nowe zapasy CEGŁY
Na życzenie dostawiam loco place budowlane.
Zuralski, Cegielnia Skarlinek.

Tapety
Farby
Pokosty
Terpentynę
Kredę
poleca najtaniej
„Drogeria pod Orłem”
właśc.: H. Ruciński,
Lidzbark Plac Hellera 12, tel 22

Robert Blazejewski
DZIAŁOWO POMORZE
Rynek 32
handel żelaza, maszyn rolniczych, materiałów budowlanych
poleca
rowery
maszyny do szycia
wirówki
i części zapasowe do tychże

Wosk pszczełki
kupuje
Poleca
przybory
pszczelarskie
J. Bułka, Brodnica
Rynek

Pilki
gumowe dla dzieci
skórzane do siatkówki
koszykówki, piłki nożnej oraz wszelkie inne
artyk. sportowe
dostarcza tanio
Księgarnia „Drwęca”
Nowe Miasto.

POMORSKO-POZNAŃSKI
ROZKŁAD
JAZDY KOLEJOWEJ
Ważny od 22 maja 1937

Cena 80 gr.
Nakładem Drukarni Toruńskiej S. A.
Do nabycia
w księg. „DRWECA” Nowe Miasto
oraz innych księgarniach i składach papieru.

PIĘGI
zółte plamy i t. p.
usuwa pod gwarancją
Kremy - Mydła
HALINA nr. 1
AXELA
LESZNICERA
BENIGNINA
EFELIS
poleca po cenach
bezkonkurencyjnych
Drogeria Medycyna
A. ZALEWSKI,
Nowe Miasto
Telefon 63 Rynek 10.

TAPETY
najnowsze desenie
wielki wybór
FARBY
POKOSTY
LAKIERY
KREDA
PENDZLE
SZABLONY
w najlepszych gatunkach
poleca
NOWA DROGERIA
właśc. Wacław Truszczyński
LUBAWA, ul. Zamkowa 1
Telefon 37.

Drzewo opałowe
gromady zdadne na płoty,
drzewo użytkowe, stałe na
sprzedaż we wiórki i piątki
Majątek Cibórz,
p. Lidzbark.

Apary i przybory
fotograficzne
blony
klisze
wywoływacze
utrwalacze
Papiery fotograficzne oraz
podręczniki do nauki fotograf.
poleca
KSIEG. „DRWECA”
Nowe Miasto.

Tapety
FARBY
POKOSTY
KREDE
poleca najtaniej
Josef Cieszyński,
drogeria i skład farb
Nowe Miasto
Rynek 7
Telefon 62.

Rzeźnictwo
z urządzeniem od zaraz do wydzierżawienia lub sprzedania w głównej ulicy.
Zgłoszenia w eksp. „Drwęca”
Nowe Miasto.

PIEKARNIA
i skład kolonialny
od zaraz do wydzierżawienia
J. Zalewski, Jamielnik
pow. Lubawa

SEKRET PIĘKNOŚCI
Sprzedaż: Drogeria pod
Lwem w. Paprzycki,
Lidzbark, Pl. Hallera

Dział rolniczo-gospodarczy.

Tępmi oset!

Od pięciu lat obowiązuje w Polsce prawo, nakazujące tępienie ostu wszędzie, gdziekolwiek on się znajduje. Jak wiadomo, nasionka ostu wiatr przenosi daleko, o ile więc ktoś pozostawia na swym gruncie oset aż do dojrzewania, to nasionka, niesione przez wiatr, mogą zachwasić rozległe pola. Tutaj więc nie może każdy robić, jak mu się podoba, czy „jak kto chce”, lecz wszyscy bez wyjątku powinni prowadzić walkę z ostem.

Oset tępmi nie dlatego, że tak nakazuje prawo, lecz przede wszystkim ze względu na własne korzyści. Oset jest najbardziej uprzykrzonym i trudnym do wytepienia zielskiem. Rozmnaża się nie tylko z nasion, lecz także z rozłogów podziemnych. Dlatego przycięte lub poprzerywane pędy ostu rychło znowu odrastają. Dla żniwiarzy oset stanowi prawdziwą udrękę, co powtarza się także przy młóćce zboża, a prócz tego to uprzykrzone zielsko powoduje znaczne nieraz niżki plonów.

Zeby więc nie narażać się na udręki i straty, a w niejednym wypadku może i na... kary, oset trzeba tępić jak najstaranniej. Z wyjątkiem okopowizn, gdzie wszelkie zielsko niszczymy w zarodku, w innych zasiewach oset najlepiej tępić przed związaniem pąków kwiatowych. W tym stanie oset daje się skarmiać trzodą chlewną. Równocześnie osłabiamy jego rozłogi, wskutek czego po tym słabiej odrasta lub ginie, a w każdym razie do żniw nie zdąży odrosnąć na tyle, żeby w robotcie przeszkadzał. Oset należy przycinać w ziemi, a jeszcze lepiej wyrwać. Im głębiej go przyrywamy, tym słabiej odrasta. Niektórzy posypują otwór po urwaniu garścią kaimitu, co daje bardzo dobre wyniki.

Oset przed zakwitnięciem trzeba tępić nie tylko w zasiewach, lecz także na rowach, granicach i nieużytkach. Na drogach i gruntach „bezpąskich” oset powinna tępić cała gromada, czego rozumni gospodarze powinni się stanowczo domagać.

W sprawie kursów rachunkowości rolniczej.

Pomorska Izba Rolnicza organizuje dwudniowe kursy rachunkowości dla właścicieli gospodarstw małorolnych i posiadaczy warsztatów średnich (małofolwarczych).

Kursy przeznaczone są wyłącznie dla tych rolników, którzy zamierzają z dniem 1 lipca r. b. prowadzić rachunkowość samodzielnie we własnym gospodarstwie.

Właściciele średnich (małofolwarczych) gospodarstw mogą być w drodze wyjątku zastąpieni na kursach przez swych stałych urzędników, bowiem zatrudnieni dorywczo oraz osoby postronne nie będą dopuszczone do uczestnictwa w kursach.

Kursy będą zorganizowane w osobne komplety: osobno dla rachunkowości małorolnej i osobno dla warsztatów średnich (małofolwarczych) w kilku punktach skupiających kandydatów, a wykłady odbędą się możliwie w lokalach szkół rolniczych w Kościerzynie i Brodnicy lub w lokalach niektórych sekretariatów Towarzystw Rolniczych Powiatowych.

Odbycie się kursów ustalone zostało na ostatnie dni m. czerwca lub pierwsze dni m. lipca r. b.,

przy czym ścisły termin i miejsce będzie kandydatom zakomunikowane w drodze indywidualnej korespondencji.

Warunki uczestnictwa: 1. Zgłoszenia na piśmie, podpisane własnoręcznie, z podaniem dokładnego adresu (poczta i miejscowość), wyraźnym wymienieniem imienia i nazwiska kandydata, podaniem powierzchni (obszaru) gospodarstwa) osobno powierzchnia uprawna i łąki, osobno las i nieużytki), należy zaraz kierować bezpośrednio do Pomorskiej Izby Rolniczej (Toruń, Sienkiewicza 10), przy czym do zgłoszeń należy dołączyć pokwitowania na uiszczoną opłatę w wysokości podanej w p. 2 niniejszego. Z dniem 22 czerwca r. b. przyjmowanie zgłoszeń zostanie zamknięte.

2. Na pokrycie kosztów własnych Izby (papier ołówki, zeszyty do ćwiczeń, wyjazd personelu (wykładowców) itp. kandydaci płacą a) właściciele gospodarstw małorolnych zł 2, b) właśc. gosp. ponad 50 do 100 ha zł 7, c) właśc. gosp. ponad 100 ha zł 15. Ustalona opłata kandydaci przesyłają jednocześnie ze zgłoszeniem do kasy Izby albo przekazem pocztowym albo też wpłacają w miejscowych urzędach pocztowych na r-k czekowy P. K. O. Nr. 202.690. Pokwitowania z uiszczoną opłatą, przesłane przy zgłoszeniach, będą kandydatom zwrócone.

3. Po skończonym kursie uczestnicy będą mogli na miejscu nabyć potrzebne im książki dla swych gospodarstw, mianowicie: a) małorolni — 1 książkę wraz z wskazówkami, zawierającą całokształt rachunków, w cenie zł 3, b) posiadacze gospodarstw ponad 50 ha i większych, komplet złożony z 2-ech ksiąg wraz z wskazówkami, obejmujących działy: jak: pieniężny, śpichlerzowy, inwentarzy żywych, obrotczny, dziennik czynności, wypłaty najmu itd. łącznie z zamknięciem rocznym w cenie zł 11.

4. Koszty pobytu dwu dni, dojazdu na kurs i z powrotem uczestnicy ponoszą z własnych środków.

5. Na wypadek odwołania kursów z powodu małej liczby zgłoszeń, uiszczona opłata przewidziana w p. 2 niniejszego, będą kandydatom zwrócone w ciągu 10 dni od daty, wyznaczonej na odbycie się kursu.

6. Program zajęć:

1-go dnia:

a) krótka pogadanka o roli rachunkowości wiejskiej, b) ćwiczenia praktyczne w prowadzeniu bieżących zapisków, c) ćwiczenia praktyczne z zakresu rocznych zamknięć rachunkowych i wyliczenia dochodu ostatecznego (czystego).

2-go dnia:

a) dalszy ciąg ćwiczeń, rozpoczętych w pierwszym dniu, b) indywidualne pouczenia, porady i pomoc w zapoczątkowaniu nabytych ksiąg i zastosowaniu ich w gospodarstwach poszczególnych uczestników kursów. Pomorska Izba Rolnicza.

O obniżkę oprocentowania kredytów siewnych.

W roku bieżącym zostały przydzielone dla Pomorza kredyty siewne ogólne poza innymi specjalnymi w wysokości 770.000 zł. na 7 i pół proc., a następnie 450.000 zł. na 3 proc. Z uwagi na to,

iż kredyty trzyprocentowe w szerszym zakresie zostały uruchomione w terminie późniejszym, gdy kredyt 7 i pół proc. został już w dużym stopniu rozdzielony przede wszystkim rolnikom, znajdującym się w położeniu najcięższym oraz biorąc pod uwagę tegoroczne klęski, które nawiedziły rolników, Pomorskie Towarzystwo Rolnicze w Toruniu, stosując się do licznym napływających rezolucyj od Kółek Rolniczych z całego terenu Pomorza, wystąpiło do Ministra Skarbu oraz Rolnictwa z wnioskiem o obniżenie oprocentowania wszystkich kredytów siewnych, udzielonych dla Pomorza do 3 proc. oraz o liberalne rozkładanie terminów ich zwrotu z unikaniem gromadzenia spłat w okresie poźniejszym.

Komunikat Pomorskiej Izby Roln.

Pomorska Izba Rolnicza oznajmia niniejszym, że p. Minister Rolnictwa i RR obwieszczeniem z dnia 24.3. br., zamieszczonym w Monitorze Polskim Nr. 70 z dnia 29.III br. zatwierdził pobranie w roku 1937-38 na okres od 1.IV. 1937 r. do 31.III. 1938 r., opłaty w wysokości 1,98 proc. od czystego dochodu katastralnego przy uwzględnianiu relacji 1 zł = 0,47 mk. niem.

Opłatę oblicza się w ten sposób, że cyfrę wyrażającą w talarach czysty dochód katastralny danego gospodarstwa mnoży się przez 0,19. Otrzymany iloczyn tych dwóch liczb wyraża opłatę w złotych.

Opłatę należy uiścić w dwóch równych ratach i to: za pierwsze półrocze do 1 czerwca 1937 r., a za drugie półrocze do 2 września 1937 r.

W wypadkach nieuiszczenia opłat w ciągu 14 dni po ustalonych wyżej terminach należy pobierać tytułem kary za zwłokę 0,75 proc. w stosunku miesięcznym, licząc każdy rozpoczęty miesiąc za cały.

Przykład: Czysty dochód katastralny danego gospodarstwa wynosi 126 talarów (ułamki talarów 0,49 odrzuca się, zaś od 0,50 zaokrągla się wzwyż do jednostki), opłata (2,98 proc. od czystego dochodu katastralnego) wynosi 126X0,19 = 23,94.

Należy przeto uiścić pierwszą ratę w kwocie zł 11,97 od dnia 1 czerwca 1937 r., a drugą w tej samej wysokości do dnia 1 września 1937 r. W razie uiszczenia opłaty po ustalonym terminie np. 15 czerwca, należy wtedy do przypadającej sumy (I raty) doliczyć 0,75 proc. tytułem kary za zwłokę, tj. za jeden miesiąc.

Przekazywanie podatków na rzecz Izby Rolniczej należy skutecznie wyłącznie przez PKO nr. 202.690

Giełda Zbożowo-Towarowa w Bydgoszczy obniżyła o 60 proc. składki członkowskie dla kurii rolniczej.

W ostatnich miesiącach Pomorska Izba Rolnicza rozwinięła szeroką akcję propagandową w kierunku zachęcenia rolników do przystępowania na członków Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy. Równocześnie Izba Rolnicza poczyniła starania o obniżenie składki dla członków rolników. W wyniku tych starań Rada Giełdowa na posiedzeniu w dniu 14 maja br. uchwaliła obniżyć składki członkowskie dla kurii rolniczej ze zł 60 na zł 30 rocznie.

ŚWIAT KOBIECY.

Lecznicze działanie powietrza i słońca.

Dobroczynny wpływ bezpośredniego działania powietrza na ciało dawno już został dowiedziony. Zauważono również, że ludy, które nie używały ubrań, nie chorowały nigdy na choroby piersiowe (suchoty): zjawiały się one u nich dopiero, gdy cywilizacja wprowadziła swoje szalenie osłaniające ubrania.

Często mogą zły wpływ naprawić kąpiele powietrzne, które najlepiej połączyć z kąpielami słonecznymi. W dni ciepłe, chociażby pochmurne, można je brać także na świeżym powietrzu, zwłaszcza mogą to czynić osoby już do nich przyzwyczajone i zahartowane.

Osoby niezahartowane i w chłodniejszej porze roku biorą kąpiele tego rodzaju w ogrzanim i dobrze przewietrzonym pokoju. Można je stosować tak w nocy, jak i w dzień; najpożyteczniejsze są w pokoju słonecznym, w świetle.

Unikać przy tym należy zniechęcenia, trzeba się ruszać, gimnastykować, a po kąpeli powietrznej ubrać się i wyjść na przechadzkę lub wejść jeszcze na chwilę do łóżka.

Zresztą w ogóle należy dbać o to, by nie nosić ubrań, zbyt utrudniających przystęp powietrza. W porze cieplejszej należy chodzić, chociaż przez

jakiś czas, codziennie boso lub zamiast, zwykłego obuwia, nosić sandały.

Słońce również ma kolosalny wpływ na naszą skórę, jak w ogóle zresztą na organizm. Skóra, która przez zimę stała się anemiczną, wiotką staje się teraz bardziej żywotną pod działaniem promieni słonecznych. Krążenie krwi ożywia się, oddychanie skóry staje się lepsze, a co za tym idzie lepsze jej odżywienie. Przemiana materii staje się żywsza. Zwiększa się ilość krwinek czerwonych i ciałek białych, zwiększa się ilość barwika krwi i utlenianie tkanek przyspiesza się, a płuca wydzielają więcej bezwodnika węglowego, co świadczy o żywszym przemianie gazowej. Z powodu żywszych procesów utleniania organizmu następuje głębsze oddychanie, tętno przyspiesza się, a ciśnienie krwi odpowiednio wzrasta.

Ponieważ na skutek większego ukrwienia skóra wydziela większe ilości potu, więc ustrój w ten sposób pozbywa się różnych substancji trujących, które normalnie wydzielają się płucami i nerkami. Skóra w ten sposób odciąża płuca i nerki. Poza tym przekrwienie skóry, spowodowane silnym nagraniem skóry na słońcu, odciąża organy wewnętrzne. Naczynia narządów wewnętrznych zwężają się na skutek obwodowego rozszerzenia się naczyń krwionośnych na skórze. Może to mieć znaczenie w różnych schorzeniach chronicznych, to też śmiało powiedzieć można, że słońce niejednokrotnie jest lekarstwem.

Dużo dolegliwości zostaje również złagodzonych przy naświetlaniu się słońcem. W chorobach kobiecych, które się tym cechują, że są długotrwałe i sprawiają dużo cierpień, cierpienia te przez systematyczne naświetlanie się zostają wybitnie złagodzone. Lecznicze działanie słońca uwydatnia się także w chorobach skórnych. Pominąwszy dodatni wpływ słońca na łojotok, wyraźniej jeszcze występuje działanie lecznicze słońca w łuszczycy, a nawet w uszkodzeniach skóry, powstałych wskutek gazów bojowych. Choroby skórne, spowodowane zakażeniem bakteryjnym, poprawiają się również bardzo widocznie pod wpływem słońca, a dzieje się to dzięki własnościom bakteriobójczym promieni słonecznych.

Kąpiel powietrzno-słoneczna wymaga jednak przy jej stosowaniu pewnej oględności. O ile przybywanie nago na powietrzu nie wymaga większych zastrzeżeń — unikać jedynie należy zbyt szybkiego ochłodzenia ciała, które bywa sygnalizowane uczuciem zimna i dreszczami, o tyle kąpeli słoneczna powinna być stosowana oględniej. Przede wszystkim osoby chore na płuca, ze zmianami, warunkującymi krwiopłucie, powinny absolutnie wyrzec się kąpeli słonecznej. Przekrwienie płuc, wywołane przegrzaniem, może bardzo zaszkodzić, a nawet spowodować wystąpienie krwiotoku. Tacy chorzy mogą korzystać jedynie z kąpeli powietrznej w cieniu, np. w lesie

Surowe kary za szkody w polu i w lesie.

Z dniem 4 maja br. weszła w życie ustawa, ogłoszona w „Dzienniku Ustaw” Nr. 30 z dnia 14 kwietnia 1937 r. o szkodnictwie leśnym i polnym.

Zasada, na jakiej ta ustawa się opiera, polega na tym, że za małych odpowiedzialność majątkowo rodzice lub opiekun, a za pastucha właściciel zwierzęcia lub drobiu, u którego pastuch służy. Grzywna nie podlega zamianie na areszt. Ale kto udowodni, że pomimo spełnienia swych obowiązków nadzoru nie był w możności zapobiec przestępstwu, ten od grzywny może być zwolniony i ma wynagrodzić tylko stratę.

W rozdziale drugim i trzecim ustawy wymienione są szczegółowo rodzaje szkód leśnych i polnych oraz przewidziana za to odpowiedzialność. Wymieniono tam wszelkie możliwe wypadki, poczynając od wyrębiania drzew aż do przeganiania nawet drobiu przez cudzy las w miejscach zabronionych. Kary ustalono wysokie. Za większe wykroczenie, jak za ścinanie drzew w cudzym lesie i przyjmowanie kradzionego, wyznacza się kary do trzech miesięcy więzienia i do trzech tysięcy zł. grzywny:

za zbieranie z cudzego lasu korzeni lub gałęzi — do dwóch tygodni aresztu i 500 zł. grzywny; za wydobywanie soku brzoźowego w cudzym lesie, za zdzieranie kory, obrywanie szyszek, za uszkodzenie cudzych drzew, krzewów — 1000 zł. grzywny;

za bezprawne zbieranie jagód, grzybów, owoców, ziół, szyszek, mchu, trawy, kory, wiór — 10 zł. grzywny;

za pasienie zwierząt w cudzym lesie do tygodnia aresztu i 250 zł. grzywny;

za wydobywanie na cudzym gruncie piasku, żwiru, torfu, gliny, za niszczenie sadzonek, za przejazd i przejście przez las w niedozwolonym miejscu lub przejazd przez pole zaorane — przewidziana jest grzywna do 100 zł;

za przejazd lub przepędzanie bydła przez cudzą łąkę lub pastwisko — do 25 zł;

za pasienie bydła lub drobiu na cudzym gruncie — do 100 zł; za przejazd lub przepędzanie bydła przez cudzą łąkę lub pastwisko — do 25 zł; za pasienie bydła lub drobiu na cudzym gruncie — do 100 zł.

Oprócz kar, jakie spadają na wyrządzającego szkodę, obowiązany on jest ponadto zapłacić poszkodowanemu wynagrodzenie pieniężne za poniesione straty, tj. nawiazkę.

U osób, podejrzanych o popełnianie wykroczenia, mogą być dokonywane rewizje. Mogą je przeprowadzić władze powiatowe lub z ich polecenia policja państwowa.

Ustawa ta ma bardzo doniosłe znaczenie dla wsi.

W sprawie licencji klaczy do rejestrów stadnych.

Pomorska Izba Rolnicza donosi P. T. Hodowcom-rolnikom, iż w czasie od 7—11 czerwca rb. odbędzie się licencja klaczy 3-letnich i starszych do ksiąg rodowych Pomorskiego Związku Hodowców Konia szlach. półkrwi.

Kuchnia za sto lat.

Organiz. pań domu w Hadze w Holandii urządziła w salach „Wiktorii” wystawę pod hasłem „kuchnia za sto lat”.

Wystawa bardzo oryginalnie przemyślana — wprowadza publiczność w rok 2037. Liczne panienki, obsługujące stoiska, ubrane w jasne niepalące sukienki, objaśniają urządzenia kuchenne. Znikną z nich wszelkie piece, palone węglem, ogromne szafy i wieczny nieporządek.

Miejsce pieców zajmą specjalne aparaty, opalane energią elektryczną. Małe garnuszki będą zawierać surowe preparaty, w których gotować się będzie obiad. Złożony z 5 dań obiad z łatwością przygotować będzie można w 10—15 minutach. Elektryczna maszyna usunie na zawsze kłopoty, związane z skrobaniem kartofli, usuwaniem kości, przysposobieniem warzyw i drobiu do garnka. W składach kolonialnych nabywać będą panie domu już gotowe ekstrakty w formie kostek. Trudy, jakie są połączone z talerzami i zastawą, znikną raz na zawsze, gdyż panie domu będą używały maleńkich półmisek, widełek, noży i łyżek. Większość talerzy będzie przeznaczona na jednorazowy użytek, to znaczy będzie wykonana z papieru.

Zmechanizowanie, standaryzowanie i ułatwienie wszelkich czynności spowodować może wprowadzenie redukcji służby domowej, lecz zarazem ograniczy czynności pani domu.

Dlatego też pani domu będzie się mogła wyręczać swym małżonkiem w przygotowaniu licznych potraw. Łącznie z wystawą zademonstrowano, model olbrzymich zakładów spożywczych. Będzie to właściwie centrala, przetwarzająca masy artykułów na drobne kosteczki. Zwiedzający uczeni holenderscy zarzucają twórcy tego modelu zbyt dużą swobodę w uplastycznieniu procesu przetwórczego płodów rolnych, przetwarzanych drogą mechaniczną na ekstrakty jadalne.

W poniedziałek, dnia 7 czerwca 1937 r. godz. 15.30 Narzym, pow. Działdowo, godz. 17.00 Gródko pow. Działdowo, godz. 18.30 Cibórz pow. Działdowo. Wpisowe jednej klaczy wynosi jednorazowo 8 zł, prócz tego składka członkowskiego za rok bieżący w tej samej wysokości oraz 1 zł za legitymację członkowską.

Komisji licencyjnej należy przy licencji przedkładać wszelkie posiadane dokumenty konia, jak rodowód, dowód tożsamości konia (czarną książeczkę) itd.

P. T. Rolnicy, którzy posiadają odpowiednie klacze, przeznaczone do zapisania, mogą je przedstawić Komisji licencyjnej na jednym z wyżej podanych spędów.

Rolnicy-Hodowcy, którzy posiadają klacze zapisane do rejestrów stadnych Związku, stają się automatycznie członkami Związku i po 6 miesiącach członkostwa mają prawo do korzystania z dodatków hodowlanych przy sprzedaży koni remontowych oraz do niższej opłaty skokowego przy pokrywaniu klaczy zapisanych ogierami państwowymi.

Na każdą zapisaną do rejestru stadnego klacz wydaje Izba Rolnicza świadectwo zarejestrowania w myśl ustawy z dnia 13. III. 1934 o nadzorze nad hodowlą koni (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 284).

W myśl art. 8 tej ustawy klacze zapisane nie mogą być przedmiotem wyjątkowego opodatkowania na rzecz samorządu. Jeżeli przepisy obowiązujące nie przewidują ulg dalej idących, klacze te nie podlegają wykonywaniu świadczeń, podwodowych, o ile właściciel uiszcza równoważność świadczenia w gotówce według taryfy urzędowej. Poza tym właściciel klaczy zapisanej, nie posiadający innego konia, jest wolny od świadczeń podwodowych. Pomorska Izba Rolnicza.

Wycieczka Zrzeszenia Kół Gospodyń Wiejskich.

Pomorskie Zrzeszenia KGW organizuje wycieczkę wojewódzką w dniach od 22—26 czerwca do Częstochowy, Krakowa, Wieliczki i Liskowa.

Warunki — przejazd w obie strony wraz z noclegami i wstępami na Wawel, Skałkę, do Skarba, Muzeum, Wieliczki i na wystawę w Liskowie p.n. „Praca i kultura wsi” 24 zł 50 groszy.

Zgłoszenia przyjmują i udzielają bliższych informacji wszystkie instruktorki powiatowe Kół Gospodyń oraz biuro Zrzeszenia — Toruń, ul. Sienkiewicza 10.

Ulgowy przewóz ziemniaków.

Pomorska Izba Rolnicza zawiadamia, że Ministerstwo Komunikacji wprowadziło Dziennikiem Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 19 poz. 276 z dnia 7. V. 1937 r. na okres przejściowy z ważnością od dnia 10 V. br. nie dłużej niż do końca czerwca rb. na przewóz ziemniaków taryfę wyjątkową a 10, która przy przewozach na odległościach 100—600 km. przewiduje zniżkę od dotychczasowych opłat w wysokości do 50 proc., a ponad 600 km. opłatę 1 gr za tonokilometr.

Komunikat w sprawie terminu na zgłaszanie roślin do kwalifikowania w roku 1937

Z powołaniem się na komunikat Pomorskiej Izby Rolniczej w sprawie kwalifikowania roślin, Izba podaje nliniejszym do wiadomości, że na liczenie próby rolników przedłuża termin zgłaszania roślin (oprócz rzepaku i rzepiku) celem ich zakwalifikowania przez Izbę do dnia 15 czerwca rb.

Mimo tych zastrzeżeń, jakie wzbudziła daleko sięgająca fantazja organizaterek wystawy, tłumy publiczności od rana do wieczora zapełniają sale „Wiktorii”.

K A C I K M O D Y Lato coraz bliżej...

I w tym roku nekazy mody idą w kierunku faworyzowania lnu. Kostiumy, piaseczki, suknie i bluzki dla pań, ubiór na plażę, ubranka dla dzieci, letnie ubrania męskie i bielizna — to wszystko z tkanin lnianych, kolorowych jak i naturalnych. Garderobę z płótna najczęściej zdobij haftami najrozmaitszych kolorach, do tego maleńkie toczki i inne akcesoria też haftowane. Lniany kostium i suknie sportowa w kolorze naturalnym ozdobi też ślicznie maleńka barwna chusteczka, włożona w kieszonkę.

Przy noszeniu lnianej garderoby należy pamiętać, że płótno ma swoje sekrety. Przede wszystkim nie należy się zrażać niekiedy pewną sztywnością, która przechodzi po praniu. Oczywiście należy wybierać płótno rzadsze, przez to bardziej miękkie i mniej się gniojące, a przede wszystkim dobrze sprane i zmaglowane. Magiel, to największy sekret, nadający płótnom połysk jedwabisty i miękkość. Prac trzeba zwykłym mydłem, unikać proszków, wywołujących niekiedy plamy. Piaskowe, popielate, sznurkowe odcienie naturalnych płócien są w bardzo dobrym guście mody.

Jak niedawno zaznaczyliśmy, wśród kolorów letnich prym dźwierz biały. Białe kostiumy, komplety, piaseczki, suknie letnie robione są nie tylko z płótna, ale i z jedwabiu, piki gładkiej i wzorzystej, płótna mieszane z wełną, alpaki, muslinu itd. Bardzo często w białym kostiumie letnim kombinuje się 2 materiały: spódniczkę robi się np. z wełny, a zaklepek z piki lub spódniczkę z płótna, a zaklepek z jedwabiu (może być też wzorzysty na białym tle). Suknie wieczorowe letnie modne są z białych krep, tafty, jedwabiu, piki, płótna, o dyskretnym wzorze lub też o dużych motywach kwiatowych. Śliczne są suknie wieczorowe letnie z białego organdy desennowego. Deseń ten jest bądź białą na białym bądź też odcina się w delikatnych pastelowych barwach od białego materiału.

Do wszystkich białych toalet letnich obowiązują przeważnie duże białe kapelusze o szerokich kryzach, nie tylko z cienkiej słomki, lecz i z przezroczystych materiałów, a więc z koronki, organdy, gazy itd.

Korzyści solenia siana.

Solenie siana zlekką tylko przewiedłego, zanim zupełnie przeschnie, przynosi rolnikom olbrzymie korzyści.

Siano z trawy osolonej w 24 godziny po ścięciu jest o wiele pożywniejsze.

Po pierwsze, zawiera więcej białka i skrobi, bo trawa krócej oddychała, zanim zamarała.

Po drugie, ma wszystkie młode źdźbła i listki, które nie zdążyły przeschnąć i nie wykruszyły się.

Po trzecie, nigdy nie jest wyługowane, bo największy deszcz nic mu nie szkodzi.

Można śmiało powiedzieć, że 4 kilogramy siana z trawy osolonej w 24 godziny po ścięciu warte są tyle, co 5 kilogramów najlepszego siana zebranego w pogodę i co 8 kilogramów siana wyługowanego.

Siano z trawy osolonej w 24 godziny po ścięciu nie pleśnieje, ani nie gnije, zachowuje do wiosny aromat, miękkość i barwę, jest chętnie jedzone i może służyć do poprawy paszy mniej smacznej.

Wreszcie, co nie jest mało ważne, solenie trawy w 24 godziny po ścięciu, to olbrzymia oszczędność pracy i czasu.

Wzrost eksportu hodowlanego.

Warszawa. Eksport trzody chlewnej i przetworów wykazuje w rb. bardzo silny wzrost. Wynosi on w I kwartale rb. 335.000 sztuk, gdy w tym samym kwartale r. ub. stanowił tylko 266.000 sztuk. Wartość eksportu w pierwszym kwartale rb. wyniosła 42.2 milionów zł, gdy w pierwszym kwartale r. ub. tylko 31.2 milj. zł. Najważniejszą przedstawia się eksport bekony (49.7 tys. q w pierwszym kwartale rb., wobec 52.3 tys. q w pierwszym kwartale r. ub.) oraz wywóz szynek w puszkach 51.8 tys. q w pierwszym kwartale rb. wobec 21.2 tys. q w pierwszym kwartale r. ub.)

Spółdzielczość odgrywa decydującą rolę w eksporcie masła.

Warszawa. W roku 1936 wywieźliśmy z Polski 10.938.000 kg. masła, co oznacza wzrost eksportu w stosunku do roku 1935 o 100 proc. Podkreślić należy, że spółdzielnie wywoziły z ogólnej ilości 91 proc. Duży udział w eksporcie wzięły spółdzielnie ukraińskie.

Lustracja osad z parcelacji ubiegłego roku w pow. Działdowskim.

Z okazji zakończenia konkursów budowy gnojowni w miejscowościach osadniczych p. Starosta Powiatowy Horwath oraz Inspektor Pomorskiej Izby Rolniczej p. W. Pietraszewski dokonali dnia 28 bm. lustracji kilkudziesięciu osad, powstałych z parcelacji w Wielkim Łęku, Ciborzu i Ciecchanówku. Lustracja poza wspomnianymi konkursami miała także na celu zorientowanie się w stanie zagospodarowania osadników, wyglądzie zasiewów itd.

W komisji oceniającej wyniki konkursów wzięli udział p. St. Sławęcki, Prezes Sekcji Osadniczej, Komisarz Ziemi p. Pawlik oraz Instruktor Organ. Gosp. Małych p. Lendzion.

W Ciborzu, z krótkiego sprawozdania prezesa Kółka Rolniczego p. Zimnioncha wynikało, że chociaż Kółko to powstało bardzo niedawno, równocześnie z powstaniem wioski osadniczej i liczy sobie niespełna rok istnienia, jednak rozwijało ożywioną działalność. Odbywano stałe zebrania, 8 członków przeprowadza 1/4 morgowe doświadczenia z ziemniakami, 8 innych próby uprawy końskiego zębu i słonecznika pastewnego, 1 założył doświadczenia z mieszankami różnych traw i konieczyń, wreszcie 3 członków prowadzi rachunkowość rolniczą. Ostatnio zakupiono apteczkę weterynaryjną oraz zamówiono narzędzia rolnicze w „Unii” w Brodnicy za 1500 zł., zyskując dzięki zbiorowemu zamówieniu bardzo dogodne warunki.

Przepisy gospodarskie.

Potrąwka z kurecząt.

Wlać do rondla dwie szklanki rosółu lub wody gotowanej z jarzynami, dodać pieprzu, soli, łyżkę maki, roztartą z łyżką masła, aby grudek nie było i sok z jednej cytryny. Kurecząt, pokrajane w kawałki, włożyć do tego smaku i gotować. Przed wydananiem podbić żółtkami z łyżką słodkiej śmietany.

Szczupak w zielonym sosie.

Szczupak pokrajany ugotować w słonej wodzie z jarzyną, ułożony na półmisku polać sosem następującym:

Z łyżki masła i tyleż maki zrobić jasną zasmażkę, zalać ją rosółem, w którym się ryba gotowała, dodać łyżkę siekanej, zielonej pietruszki i podprażyć 2 żółtkami.

Placuszki z siadłego mleka.

Dobrze rozbić pół kwarty siadłego mleka 1/8 kg. maki, surowe jajko, dwie łyżki cukru z dodanym dla zapachu cynamonem i pół łyżeczką sody. Następnie wszystko dokładnie wymieszać i kłaść łyżeczką na patelnie, smażąc na maśle.

Szparagi zapiekane.

Ugotowane na miękko szparagi ułożyć w rynce ogniotrwałej popryskać zrumienionym masłem i posypać obficie tartą bułką, znów popryskać masłem i w końcu zalać 1/2 l. kwaśnej śmietany. Zapiec w piecu 15 min.

Dobre rady.

Gotując kalafior, kapustę, brukselkę itp.

należy w wodę, w której pływa jarzyna, włożyć kawałek razowego chleba, zawieszony w kawałku płótna, wielkości mniej więcej cytryny, łącząc na główkę kapusty. Chleb razowy posiada właściwość wciągania przykrego zapachu.

Ratowanie przypalonych dań

można stosować tylko, jeśli cała potrawa nie przeszła zapachem spalenizny, a tylko mała jej część przystała do dna rondla. Nie należy potrawy mieszać, tylko garnek z pokrywą wstawić najmniej na 10 minut do naczyń z zimną wodą, wyjąć ostrożnie rondel z wody, przelać lub przelać zawartość w inny rondel i gotować dalej. Jeśli potrawę pomimo to czuć spalenizną — wrzucić doń kawałek węgla drzewnego, a zapach zginie. Części przypalone, pozostałe w pierwszym naczyniu, zalać wodą z sodą.